

ادبیات ، فنون ، مکتوبه ، بحریه ، تاریخ
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و اکتفای فقراتدن باعث معصوم
جریده در .

مربوع خصوصیات ایچون غزته نیک مدیری
سمادتلو طاهر بک افندی حضرتلرینه مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ارتقا

(ارتقا) نیک استانبول و طفره ایچون
بر سنه نیک آتونه سی ۳۲ فروشدر .

محقق بالجله ارباب قله آتیقدور . هر ال
قلم طوتان یازده بیلیر .

اداره خاتمه سی باب عالی جاده سنده ۴۰
نومرولی « معلومات » مطبعه سیدر .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTİKA

نسخه سی : ۱۰ پاره

جمعه کوتلری نشر اولنور فنی و ادبی معصوم عثمانلی غزته سیدر

نسخه سی : ۱۰ پاره

بروسه دن فونیه برسات

سیاح : محمدی

علامه الدین تپسنگ شمال جبهته باقان صیرتدن ایندرك بقایای آثار عتیقه ارمسندن کجکدن و همان طوق درجه سنه کن سورک خندقن آشدقن صوکره طار برقاغک صول طرفنده غایت موصنع و محشم برمدسه قارشوسنده بولوروز . بوراسی مشهور قرطانی مدرسه سیدر . مشغولیت رسمیه دن خالی قالدیغ زمانلر مکتبکده دوی مأموری کمال افندی ایله بورایه کلور ، کمال بیاض مرمردن معمول مصنع و محشم قیوسنگ منینات نظر رباسی قارشوسنده لال و مروت قالیر ایدم .

قونیهدکی مبانئ عتیقه اسلامییه ارمسنده طرز انشاسنده کی نظرافتی اعتباریه ال اول شایان تدقیق وزارت برمدسه و ارسه اوده قرطانی مدرسه سیدر . انواع نقوش و منینات خرده کاری ایله برزب و لطافت اولان قیوسندن ایجری کیریلجه کنیش بر بوشلق کوریلورکه بونک اطرافکی صوکرده دن پایلان برمدسه نیک حجرملری اشغال ایشدر . اصل مدرسه نیک قبیسی موزاییق طرزنده اوراق اوراق پایلش جینی لوحه لریه قایلانمشدر . بویارچلرک یکدیگرینه حسن امتزاجی او قدر صنعت و مهارتله اجر ایدلشدر که هیئت مجموعه سنک منظره حه حاصل ایدیکي شکل مطرا هر دللو تصویرک فوقده بولنمشدر . اون اوچنجی عصرده سلسله ترقی و تکاملک ال یوکنک برمرتبسی احراز ایدن ایران جینی منیناتک برآموج ینظیری اولان بوقیه نیک هرزویه سندن مرکز عمود اولق اوزره رسم ایدیلن ددرت بیولک مثک کوشه بندلره یوزلرجه بارجه چینیدن مرکب کتابلر رسم و نقش ایدلشدر . بومثلرک هریری یشیل زمین اوزرینه قویو ماوی رنگده نقش و تلون اولنقش و مربع بر شکل المی اوزره خط کوی ایله چهار یار کزین حضرتانک اسمی مقدس لری یازلشدر . بومدرسه نیک جینی لرند شایان دقت بر جهت وار ایسه اوده جینی قایلانه حق عخلرک طرز و شکل انشایه کوره او بولقدن صوکره اوراق اوراق جینی لوحه لریک اورلره منتظماً برلشدر لمش اولمشدر . شوخالده برکتیه یوزلرجه بارجه دن مثک بولنور جینی صنعتک دورده کالنده تطبیق ایدیلن بولرلر ترزین دن بوکون آریسه قالمشدر .

قیه نیک ال طرفنه دائراً مادار خط کوی ایله (سوره فاتحه) یازلشدر . زینت و احتشام معماریک بر نمونه بدایع بروری اولان مرمردن معمول قیوسنگ طیش کنارنده قبارته اوله رق (سوره فتح) ایله (جوامع الکلم) احادیث شریفه سی محرردر .

دروننده کی مدرسه ده بر بیولک کتبه واردر که ، ایچی نظر ربا جینی اوزرینه منقوش آلیک کریمه و سائر اثار معتبره و مقبوله ایله مزین اولوب ، اکثر برلری بوزولدیغندن اوزری صیوانشدر .

عوام عالیه دینه و حکمییه نیک محل تدریس و تعلیمی اولان اشبو بنا عزالدین کیکلوروس تانینک زمان حکومتده تأسیس اولنمشدر . اشبو مدرسه عرفانیاتک اسمی ملک مشارایه حضرت تارینک وزیر (امیر جلال الدین قرطای) ، اضافت ایدلکده در . مدرسه مذکور مک انشای تأسیسنده مشهور شمس الدین اصفهانینک یک چوق یرادلنی کورولمشدر . نامی جامع ازهر قدر افاقه پایلش ایسه ده مرور زمان ایله بو شهرتی محافظه ایدمه مشدر . دروننده اوراده قیضای عرفان و کمال اولان ذوات کرامک علوهیت و غیرت دینیه لریه وجوده کتورلش برمسجدی واردر که ، هر طرفی التفتیس و عبون ارا جینی طاشلریه برزب و لطافتدر . بونای لطافت نثارک جهات سائر سنده اون اوچنجی عصر میلادی خصوصاً سندن اولان عجم طرز معماریی مشهور اولمده در .

بومدرسه نیک بانئ محترمی اولان امیر جلال الدین قرطای مرحوم پوموسه عالییه داخلنده و بشقه برقه التده غنوده لحد غفراندر . فقط صندوقه سی ، مزاری خرابدر . قنین بویکونجی زیارتده باشنده کی بیاض و صری دستاری تبرک اولدقجه منتظم بر حاله صارمغه غیرت ایدم .

مشارایه حضرت تارینک ال بیولک یادکار فضل و کالی ، اقامتکده ایدلنسک قیوسی اوزرنده منقوش برقاچ مصرعیدر . کندایسه عطف و اسناد ایدیلن مصراعرل شونلردر :

ایکی عالمده نصرف اهلیدر روح ولی

دیمه که بو مرده در بوندن نیجه درمان اوله

آج بالکی اوچ کوزل کبوتر ،

الله سنی سیانت ایلر

سنبلی

نیاز

داریلمه ! عشق قیقک آخیقلی نوجمنه ،
او چونکه کوزلرک بی و قالنیه بوتون
ورملیلر کی بریاسه مبتلا هرکون
ورملیلر کی اولماز دوا جیریمسنه !

§

داریلمه ! همده بوقیصاقن ، بوخسته قلبه سن
او چونکه عشق کی بر والد شقیله سور
وقیصا بر سنی فرط غرامله هریشدن
نکاه لطفکی بکار .. زبون حجر و کدر .

§

داریلمه ! صبر صبر عشقکله خستیم دایم
نسیم خنده کی بخش ایت بوروح کریمه
سنگ الکنده بوکون برصولوق چیچک کی م
براقه ! آه ! بی سن تراب لسیانه .

احمد ستار

آن سعادتیم

وقتاکه سحر ؛ رنگ شبانه منور
برقیز کی ، مهتره متکر صوکلورکن
آغوشنه صبحک .

وقتاکه بولوطلر ، صاری برتول کی باغین ،
بورغون ، متحاشی ، متردد کزینرکن
سطحده سنانک .

بر آن یشارم — اورده خیالنه — منور
بر عمر بخیل ؛

بر عمر بخیل ؛ بتون ازهار ایله مالی ،
بیکارله کونلر ، کلبلر متوالی .

وقتاکه بهار ؛ لؤلؤ شبنمه مزین
برغنجه کی ، طوبرانی ترزین ایدیورکن
ازهار بهارله .

وقتاکه چیچکلر ؛ آچیلرکن اووارده ،
رنکین کلبلر ، اوچوشورکن اوچوارده

مفروره ، متغنی

بر خطه بنم عمر لطیفم کچر اوله

مسمود و منور

سیر ایلر ایکن بونلری آسوده امله

ازمیردن : آصف

سینم سکا دلنواز کلکت

مخصوص و حوشه ساحه دشت

کلز اره شاهنهی ایلر

بر بادیه و حوشه در

آجماز سنی وحشیانه مرج

تفریح ایدمه من اوچای مفرج

فکر اتمه اومشجر جبالی

سیله دلدن او کونه برحیالی

بر ساحه نورد وحشت آباد

اصلا اوله مار قصادله آزاد

بر مرغ بهار ایدوبده تزج

ایلر ایسه فکر غری تیج

کوش اتمه ای آفت سانی !

شور و زنده کن نوایی

سن زینت سینم اولده هر دم

اولسون بزه رشکنا عالم

بن چونکه سنگله رقتوح

سینم سنک ای صفای روح !

بیگ سینه فدا بو باله اولسون

نک ذوق و صفا کالی بولسون

آیانه نکاه غصه درو

عز و نیک ای ایس دلجو

سن آه کدرلی طورمه اوله

تا جانم داغ و ورمه بویله

دلخواه ایدیلر کوزلرجه اجرا

کیتسون بوماللت سویدا

راحت یشا ، دایم اول صفادر

بن صبر ایدرم فراقه ناچار

هپ یالواریشم هوایه کیتی

امیدلرم ده آه پندی

اه ندر بو محنت سر ؟

صاله کده بلا ، براقه ایتر ..

هر یانکی ای جلیس مانوس

برشوق ایله باری ایلهیم بوس

اویدنجه لیم مدید بر دم

بروی خاکی آله سینم

همواره کولک اوبوی بولسه

وقت المیده جسم اولسه

تسکین ایدرک دل حزینی

ایتمزد اورتبه بن اینی

عجرب ایدمه خجانی تلویع

بن ایلورم هوایه تودیع

کز طالی اول ذکالی سیار

ترک ایلمه احتیاطی زنهار !

هر کس سنی بویله سومک ایستر

اولمازی رهکنه دامکستر

حرص اتمه کورنجه چوقجه دانه

اولمشدر اوصیده بر بهانه

تشیه ایدمه رک فصل که آه

سیاحلر الدائر سرباه

روح شمشیر خداداد تن غلاف اولمش اكا
داخی اعلا ايدر برتینگ کیم عربان اوله

بوراده کی کنبه دروننده غایت لطیف برچشمه وارد. وسطه دخی بیوک برحوض
موجوددر. جناب مولانا ک کتابلری، شمس تبریزنک اتدینی حوض بوالقی اوزره
مرویدر.

قره طائی عالیه سی سلجوقیلر نزدنده معتبر برعاکه ایدی. سالف الذکر امیر جلال الدین،
صاحب شمس الدین الاصفهانی ک قائم مقامی ایتمش.

قونییه شهرینک الیزیتلی اثار عتیقه سندن اولان قیوسی اوزرنده شوتاریخ منقوشدر :
« امر بهذه العمارة فی ایام عزالدین بککاووس بن یکیمرو بن کبکاد بن یکیمرو بن
قلج ارسلان بن مسعود بن عبدالله قره طائی سنة : تسع واربعمین و ستمائة . ۶۴۹ »

ایکنجی تعمیرده بوناریخ طاشنک بعض پارچهلری دوشمش اولدیفندن عیاره سندره
نقصان وارد. فقط بن تحقیق ایتم. تمامی یازدم .

غازی علمشاه محله سندکی (دارالحفاظ) دخی اثار نفیسه معماریه دندر. زقاعه ناظر
اولان جهنمی وقیله یوقاییدن اشانی اشکال هندسیه دن مرکب انواع نقوشی حاوی مرمر
لوحه لریله قابلمش ایکن مرور زمان ایله بومصنع مرمرلرک قسم اعظمی، دوشمش و بر
جوغی ده یرلرنده قیرلمش اولدینی جهته طوغه لری میدانه چیقمشدر. کاملاً چیقندن
مصنوع ومعمول عرابی انافس ائاردندر .

بودائرنک قبه سی شمدی به قدر کوردیکمز قبه لدن شکلاً فرقی بولنمشدر . قبه
کثیرالاضلاع برمنشور اوزرینه او طورلدش، یان طرفلرینه ده پنجره اچلمشدرک شو طرز
انشا عرب اصول معماریه مطابقدر. قبه باصیق اولیوب مصر وعربستانده کی قبه لر کی
یوکسک وطویلدر. یعنی آت نعلی طرزنده در. قبه نک طلیس طرفده طوغه دن معمول
ومنک الشکل عادتاً سردیون باصامای مقامنده چیقتیلر کوریلورکه بوده قبه یه ظاهرأ
برکوزلک وبرمک فکریه مستند اولسه کرکدر .

بو منشور رأسلری یوقاری طرفه کلک اوزره دائراً مادار طوغه دن مثلاله قوشا .
دلمشدر. اصل بنا ایله بومثالر اره سنده طوغه دن برقوقیش بولدینی کی قبه نک محیطی
تشکیل ایدن قطرک چوره سی دخی کذلک پروازه چوریلمشدر .
درت یوز طقسان بدی سنه اول انشا ایدلمش اولان بو بنانک ثنائت ووصاف
اساسیه سنه ذره قدر خال گه مشدر . طوغه لری صانکه بوکون فابریقه دن چیقمش کی
صاغلام ودوزکوند.

مکتب اعدادی جوارنده کی کتبلر (تربه لر) ک انشاسنده قولانیلان طوغه لر ایوم
اولدینی کی طوریبور. حتی یک چوغنک پارچمی سیله قوبامشدر. هله فصل مشترک لری
حسن امتزاج شایان حیرت درجه ده صنعتکارانه در. اوزرلرنده صیوا کی شدائت روزکاره
قارشو محافظه ایدمک مالزیه اولدینی حالده سکیز، طقوز عصرده نبری متاتلری،
لطاقلری محافظه ایدن بو طوغه لر مسلمان صنعتکارلرک لرنندن چیقمش، همده قونییه ده
پایلمشدر .

قونییه اراضیدی زیاده املجه کی حاوی اولدینی حالده طاعلمه دن بوقدر صاغلام طوغه
اعماله موفقیت حاصل اولسی مسلمان صنعتکارلرک مهارت واهلیتی بحق اثبات ایتکمددر.
قونییه مباحثه دن زیاده جه خرج قولانلمشدرک. وده بنانک مکتبی تأمین ایتک ایتکوند .
شایان دقدرکه، بوکون قونییه ده بویه طوغه یاییله میور، یالکیز اما کن امیریه نک حین
انشالرنده طوغه قولانیلیور، اما کن خصوصیه حالا کریسیچ ایله انشا ایدیلیور.

دارالحفاظک کتابه سی شورد: « انشاء هذه البقعة فی ایام محمد علاء الدین صاحب
الغیرات والحسنات محمد بن الحاج خالصک الخطیبی (۱) علیه ... دارالحفاظ سنة اربع
وعشرین وثمان ما، (۸۲۴) »

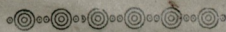
سیله مز هانکی سببه معنی (اباصوفیه تربه سی) تسمیه ایدیلن بودارالحفاظ قونییه تاریخ
معماریی نقطه نظرندن مهم وشایان تدقیق برمؤسسه در. معلومدرکه، علاء الدین کبکاد،
ملوک سلجوقیه میاننده، صنایع نفیسه کی تقدیر والتزام ایدلرندن بولدینی جهته شامدن

صورت مخصوصه ده جلب ایتدیردیک صناع نفیسه استادلری، معماری واسطه سیله
قونییه طرز لطیف عرب اوزره برحوق مؤهلیات وجوده کتورش ایدی.
ایشته دارالحفاظ اوزمانک اثار قیضاری حمله سندندر. ملک مشارالیه ک زماننده
ارایشیدر مکملیت اولان طرز بدیع عرب، مشارالیه دن ایک بوژنه صوکره (اباصوفیه تربه سی)
قیوسی کی محشم برقیو وجوده کتوره ک قدر تأثیر ونفوذنی محافظه ایتشدی. فقط
بدن برعصر صوکره باشلایان دورفتوحات عثمانیه ایله برابر اما کتک حین انشاسنده تطبیق
اولنه کن طرز معماری دیکشیدریلرک درسه ایتدیک اباصوفیه جامع کبیری طرزنده، یعنی
پیرانس اصولنده مؤسسات وجوده کلکه باشلامشدر .

قونییه قلعه نک غرب جهته یقین محله ایجه مناره جامی یاخود دارالحایت واردکه،
طرز انشایی طبق بیوک قره طائی مدرسه سنه بکزد. شوقدرکه دروننده حوض وچشمه
یوقدر .

کتابده کی رسمنده کوردلیکی اوزره جامع ایله مناره سی اره سنده کی نسبتنلک یک
زیاده نظره چاربار . بو مناره غایت یوکسکدر . براز چوکیدیکندن غرب جهته طوغری
جن نیجه انحراف ایتشدر .

بونکه برابر غایت لطیف ونظریف بر مناره در . اشبو مناره صاحب عطا مناره سی کی
اولوب فقط ده ایجه وچینی لرنک انصاقی ده صنعتکارانه در . بوجامک اوج شرفلی
ایک مناره سی اولدینی مروی ایهده الیوم ایک شرفلی بر مناره سی قالمشدر . قیوسی سائر
مدارس ومبانی مثلو بر طاقم اویملر وقوش ایله تزین ایدلمشدر . قیونک قسم بالاسی دوم
طرز معماریی اوزره کرفت، اوزکو اشکال وتزییناتی حاویدر .

مثنوی

قولاغی مئان آدم

انتظار ایدن زوجه سی ایله چوجق لرنه قاروشمق
اوزره پیتسبورغه متوجهأ حرکت ایدمکدر
روایتی نظرأ مرقوم آلدینی یکر یش بیک
فرائق ایله برلوقافله آتقی نیتنده در .
عملیاتی اجرا ایدن دوقور (لیدر) ده
عمومک مراقی جلب ایتش اولان بو عملیات
جراحییه دایر بر راپور نشر ایدمکدر .
بو وقعه دن بحث ایدن امریقا غزیه لری
قولاغی، یارمق، ال، آتاق کی اعضای بدنیه نک
بیع وشراسنه طالب اولانلرک عددی تکثر
ایتدیک، بیان ایدیورلر .

قولاغی قضاء ضایع ایتش اولان بر
آمرقان ملیورینک ۳۵ بیک فرائق مقابلنده
صاغ وسالم بر انسان قولاغنه طالب اولدینی
وکیفی شون مطبوعات عالیه اعلان ایتدیک
اولجه یارمش ایدک، قولاغی ساتمق اوزره
آمریقائی به مراجعت ایدنلر بوزلره بالغ اولمشدر .
مشتیریلرک چوقلنی بر معاینه طیه جراحی
استلزام ایدمک تیجده ملیورنک جراحی،
قرق باشنده، متاعل وجولوق اچوجق صاحب
بر آدیمک قولاغی انتخاب ایتشدر. بونک اوز-
رینه بایع ایله مشتري آره سنده بر مقاوله سندی
نظم ایدیلرک طرفین وضع امضا ایتشدر
ودرحال عملیه ایتدار ایدلمشدر. تزین مشتري
ایله فقیر بایع قولاقلرندن بری برینه باغلی
اولدینی حالده بلافاصله بدی کون باغلی قالمشدر.
صوک کلن آمریقا غزیه لرنده مهالیه کذارمن
اولدینی اوزره عملیات حسن صورته ختام بولمش
وآمریقان ملیوری فالولتیا خسته خایه سندن
چیقمشدر. بایه کلنجه بویچاره دخی قراق کون
سکره یعنی کچن جمعه ایرتسی کونی کاملاً اعاده
حایت ایدمک ۳۵ بیک فرائق باقنوطلری
حامله فقط نک قولاقی اوله رق خسته خایه دن
چیقمشدر. موعی ایله کندیسنه چارچشم ایله

مواظیت حاضره دن اولان اشبو اصول تدوینیه
نه سورتیه ونه کی امراشده تطبیق موجب حسنات
اولیه یلچکندن وبعلا اشبو امراضک تکیون، تشخیص
اعراض وتدویرلندن باحث اولان اشبو اثر بلیر
بش غرورش مقابلنده صائقده در .
مدیر مشول : محمد طاهر